

Cliëntenadviesraad gemeente Alphen aan den Rijn

Aan het college van burgemeester en wethouders
Postbus 1
2400 AA Alphen aan den Rijn

Alphen aan den Rijn, 12 april 2016

Geacht college,

Graag biedt de Cliëntenadviesraad (CAR) u een ongevraagd advies aan dat naar onze mening van belang is bij de inkoop van de jeugdhulp 2017. Dit advies is tot stand gekomen in een werkgroep van de CAR bestaande uit Greet den Dulk, Saskia Heemskerk en Saida Yachou.

Onderstaande aandachtspunten en aanbevelingen voor de randvoorwaarden maken wij n.a.v. de bijeenkomsten Inkoop Jeugdhulp 2017 voor de aanbieders van jeugdhulp in de gemeenten Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem. Met name de uitkomsten van de bijeenkomst voor cliënten bevelen wij in uw belangstelling aan.

Uit deze bijeenkomst en uit onze eigen waarneming komen de volgende punten, in willekeurige volgorde:

- De doorverwijzing naar specialistische hulp moet beter georganiseerd worden dan nu het geval is.
- Zorgcontinuïteit en maatwerk bij de overdracht naar een andere aanbieder is belangrijk.
- Er mogen door die overdracht geen wachtlijsten ontstaan.
- Pgb en zorg in natura moeten blijven, waarbij de budgethouder zorg moet kunnen kiezen buiten de nieuwe coalitie om.
- Maatwerk moet sneller dan nu het geval is gerealiseerd worden
- Hoe minder mensen om de keukentafel, hoe beter en sneller een resultaat bereikt kan worden.
- Het concept JGT werkt tot nu toe goed, maar er moet meer kennis in, voortdurende deskundigheidsbevordering moet gegarandeerd worden. Met name de intaker moet goed geschoold zijn.
- Doorverwijzing van uit de 1^e lijn moet niet door de 2^e lijn meteen afgewezen worden met het argument dat het niet nodig zou zijn of dat iets niet kan.
- Minder bureaucratie is in dezen noodzakelijk.
- De kwaliteit van de hulp moet normstellend zijn, niet het geld. De borging van de kwaliteit is voor de cliënt van het hoogste belang en geeft de gemeenten meer zekerheid over een goede besteding van het geld.

- De stem van de ouder(s) moet centraal staan.
- Er zijn nu nog te veel lagen in het indicatieproces en het duurt te lang, hoort de CAR. Dus verminder de lagen in het indicatieproces: Het idee van 1 gezin 1 plan is leuk maar werkt in de praktijk lang niet altijd goed. Als ouders stevig in hun schoenen staan en mondig zijn krijgen ze beter voor elkaar wat nodig is voor hun kind in de jeugdhulp. Maar andere ouders moeten geholpen worden met het formuleren van de hulpvraag. De generalisten aan de poort moeten dus goed kunnen helpen met het formuleren van de vaak heel diverse vragen van ouders die hulp zoeken voor hun kind, en ze moeten een goed oog hebben voor cultuurverschillen in de opvoeding. Voor wat gecompliceerdere gevallen blijven veel instanties nodig.
- Er is een goede samenwerking nodig tussen jeugdhulp en onderwijsinstanties, zeker als het kind valt onder de categorie 'passend onderwijs' en moeilijk plaatsbaar en/of thuiszitter is, maar ook voor minder complexe problematiek is die verbinding noodzakelijk.
- Omdat er veel instanties nodig kunnen zijn in het verwijzingsproces is het noodzakelijk dat de privacy van de cliënten gewaarborgd wordt.
- De toegang tot de jeugdhulp moet laagdrempelig zijn
- De lokale aanbieders van de jeugdhulp moeten goed op de hoogte zijn van de mogelijkheden voor de 'zwaardere' gevallen, buiten de gemeenten, zoals het aanbod in de 'flexibele schil'. Met name waar het gaat om jeugd pgb's, vervoer en speciale zorg.
- Zzp-ers buiten de schil moeten mogelijkheden krijgen de vereiste specialistische hulp te bieden. Er moet voor gewaakt worden dat de 'Coalitie' geen monopoliepositie krijgt en daarmee die specialistische hulp buiten de deur houdt.
- Als een cliënt een pgb toegewezen krijgt moet hij zelf de doelen en resultaten kunnen formuleren en organiseren.
- Aan de aanbieders van de jeugdhulp moeten uiteraard hoge kwaliteitseisen gesteld worden, zoals:
 - o opleiding en deskundigheid van het personeel,
 - o aangesloten zijn bij een branchevereniging, coöperatie of koepelorganisatie
 - o zo weinig mogelijk overhead.
- Goede samenwerking met TOM in de buurt is nodig m.b.t. groep 18 t/m 23 jaar.
- Niet alle cliënten zullen baat hebben bij kortdurende hulp. De dan noodzakelijke verwijzing naar de Wet Langdurige Zorg moet goed geregeld kunnen worden.

Vragen die bij de CAR leven, zijn:

- Hoe wordt een goede samenwerking met huisartsen (verwijzingen) georganiseerd?
- Worden laagdrempelige opvoedcursussen georganiseerd in het kader van preventie?
- Met betrekking tot de toegankelijkheid van de jeugdhulp vragen wij ons af:
 - o Wie wordt het ene aanspreekpunt? Is dat al bij voorbaat het JGT? En wie bepaalt dit?

- Komen er eenduidige formulieren die niet steeds opnieuw ingevuld moeten worden?
- Welke eisen stelt de gemeente aan de coalitie om wachtlijsten te voorkomen?
- Hoe wordt de financiering georganiseerd van de overdracht van aanbieders die buiten de tender vallen.
- Welke eisen stelt de gemeente aan de indicatiestelling? De CAR hoorde geluiden dat de oude manier via formulieren te verkiezen was boven de keukentafelgesprekken, vanwege de mogelijke subjectiviteit die in de gesprekken kan sluipen.
- De nieuwe opzet van de Jeugdhulp zal voortdurende aandacht in de pers moeten krijgen, niet alleen voor hen die daar nu al hulp van krijgen, maar juist ook voor toekomstige hulpvragers. Maar wie wordt daar verantwoordelijk voor, de gemeenten of de Jeugdhulpcoalitie?
- Kan de gemeente garanties geven voor de positie van de kleine zelfstandigen? Het zou kunnen zijn dat een coalitie geen boodschap heeft aan hen en zal denken alle deskundigheid wel in huis te hebben. Alle kleintjes bedienen zou voor een grotere coalitie alleen maar lastig kunnen zijn.
- Hoe kunnen de kleine zelfstandigen elkaar concreet vinden? Tijdens een van de bijeenkomsten werd genoemd dat namen beschikbaar zijn. Op welke manier zijn deze beschikbaar? Op de site van de gemeente Alphen aan den Rijn wordt het volgende genoemd: 'De gemeente Alphen aan den Rijn zoekt dan ook naar mogelijkheden om hier in het inkoopproces recht aan te doen.' Wat zijn deze mogelijkheden?
- De gemeente geeft aan te willen beoordelen op kwaliteit en resultaat en niet op prijs / budget. 'Er wordt gekeken naar wie goed is en beter en niet goedkoop en goedkoper is.' Daarnaast wil de gemeente sturen op het 'wat' en het 'hoe' overlaten aan de markt. Heeft het 'wat' en 'hoe' niet ook te maken met wie goed is en beter? Het gaat immers om de kwaliteit? Hoe wordt dit getoetst?
- Er werd gesuggereerd dat de aanbieders elkaar al wel weten te vinden. Is dat werkelijk het geval? Of weten vooral de grote partijen elkaar te vinden? De gemeente geeft aan de presentielijst van iedere bijeenkomst op de website beschikbaar te stellen. Waar is deze lijst te vinden?
- De gemeente spreekt over drie cirkels: een grote cirkel, een flexibele cirkel en een kleine cirkel (MKB). Wie bepaalt er wie in welke cirkel komt? (Hoe wordt er voor gezorgd dat iedereen gelijke kansen heeft?) CAR ziet geen namen van aanbieders op de site van gemeente Alphen aan den Rijn.
- Vrije keuze voor hulp is er in de nieuwe situatie nauwelijks meer! Behalve door een aanbieder die buiten de tender valt, in de flexibele schil op te nemen. Maar wie heeft daar de zeggenschap over? Voor nieuwe cliënten is vrije keuze niet mogelijk. Dat wordt door cliënten als een nadeel gezien. Bestaat er een mogelijkheid tot het aandragen van een eigen keuze in de flexibele schil?

Tot zover onze aandachtspunten en vragen. Wij verzoeken u deze punten in het vervolgtraject mee te nemen.

Met vriendelijke groet,
Cliëntenadviesraad Alphen aan den Rijn,

C. Slingerland,
Voorzitter

C.C. Anja Krijnberg